

T E L E G R A M.

SZTAB GENERALNY ODDZIAŁ II. WARSZAWA.

CIESZYN DOW. 213 - 12/VII. 1919.

Cieszyn dnia 12. lipca 1919 - /1.585/ - sytuacja niezmieniona na Śląsku spokój zupełny. Dziś w nocy usiłowała patrol czeska przejść przez Olzę, lecz po oddaniu paru strzałów przez naszą placówkę cofnęli się z powrotem. Członek komisji amerykańsin Baas otrzymał od swego rządu dla komisji w Cieszynie 6 sztuk opon i kieszek do aut, które są przydzielone dla komisji w Cieszynie o czym mię komisja uwiadomiła; dzisiaj gdy chciałem gumy odebrać oświadczył mi tenże, że gumy te darował radzie narodowej po zasięgnięciu informacji i dalszych poszukiwaniach dowiedziałem się, że gumy te zostały sprzedane za sumę 23.600 koron przez wydalonego urzędnika rady narodowej, towarzystwu handlowemu, czyli innymi słowy puszczone na pasek, wobec tego uwiadomiłem komisję o tem, że rada narodowa żadnych gum nie otrzymała i zaprotestowałem przeciwko temu, aby człowiek, który jest członkiem komisji trudnił się paskiem, komisja przyobiecała mi że poleci na tychmiast wyjechać Baasowi z Cieszyna i o sprawie tej doniesie misji amerykańskiej w Paryżu. Jestto ten sam człowiek, który wystawiał naszym żołnierzom zwolnienia ze służby wojskowej, który zdradko kiedy jest trzeźwy, o czym już niejednokrotnie meldowałem. Do delegata ministerstwa Spraw Zagranicznych nadeszła dzisiaj następująca depesza: " Proszę zawiadomić komisję, że ponieważ wszelkie interwencje w sprawie aresztowanych Polaków pozostawały bez rezultatu komisja nie również nie osiągnęła pozostały tylko represje, których nie możemy się zasadniczo wyrzec. Co dotyczy umieszczenia Czechów podejrzanych o szpiegostwo w Krakowie, decydują względy parktyczne, nikt dotąd nie protestował gdy Czesi wywozili uwięzionych Polaków do Morawskie Ostrawy, Olomuńca lub dalej. Dla uniknięcia nieporozumień Ministerstwo zaznacza, że Polska zna Śląsk Cieszyński, Śląsk Górny. Termin Śląsk wschodni jest nieznany. Jednocześnie z ukazaniem się wczoraj telegraficznej odezwy naszej Rady Narodowej do ludności Śląska Cieszyńskiego, czeski narodny wybór opublikował także odezwę, która aroganckim tonem, zachłannością obelgami pod adresem Polaków, kłamstwami, pyszałkowatością odbija tak rażąco, od spokojnej i szlachetnej odezwy Rady Narodowej, że tem samem przegrywa. Odezwa ozywła do protestu przeciwko przewlekaniu sprawy Śląskiej i do manifestacji na rzecz najrychlejszego jej rozwiązania. Dzisiaj wysłała Rada Narodowa następującą depeszę do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w sprawie uruchomienia placówki dyplomatycznej w Pradze: " Wobec zgódnej opinii kół politycznych blizkich i Ministerjum Spraw Zagranicznych w Cieszynie p. Władysława Gùthnera, jakoby Ministerjum Spraw Zagranicznych postanowiło uruchomić polską placówkę dyplomatyczną w Pradze już w najbliższej przyszłości. Rada Narodowa księstwa Cieszyńskiego pozwala sobie zapytać JWPana Ministra czy istotnie jest zamiarem Ministerjum wysłać do Pragi oficjalne poselstwo polskie jeszcze przed ukończeniem sporu granicznego w księstwie cieszyńskim jeżeli tak jaknajenergiczniej przeciw temu powstanowieniu wystąpić. Rada narodowa Cieszyńska, odpowiedzialna wobec polskiej ludności śląskiej za sprawę polską w Cieszyńskiem, a także znająca dokładnie polityczne metody Czechów, pozwala sobie zapewnić JWPana Ministra, że rozpoczynające już obecnie sowe urzędowanie Poselstwo polskie w Pradze nie przynosi polskiej sprawie żadnej korzyści, a narazą się tylko na trudną sytuację dyplomatyczną, utrudniając w dodatku swem istnieniem swobodę ruchów polskiego rządu, który mieć musi jeszcze w obecnych warunkach zupełnie wolną rękę w stosunku rzeczypospolitej Czecho-Słowackiej, dopóki bowiem nie nastąpiła ze strony Czechów nawet realizacja umowy paryskiej z 3. lutego 1919. przez nich przyjętej i wogóle dopóki pokrzywdzone są polskie prawa przez gwałt czeskiego napadu z 23. stycznia b.r., dopóty istnieć musi stałe dążenia powrotu do stanu niepokrzywdzenia księstwa cieszyńskiego, co może być zadaniem specjalnych komisji polsko-czeskich, ale nigdy oficjalnego pokojowego i wzajemnego przedstawicielstwa, które wyglądałoby pozornie na zasankcjonowanie obecnego stanu politycznego i administracyjnego na Śląsku, będącego przecież nie-

dopuszczalnym jako stratą dla Państwa Polskiego, a ponieważ lud śląski zamierza dochodzić narodowej sprawiedliwości wszelkimi środkami nawet wojennymi, gdy inne bardzo pokojowe zawiodą, Rada Narodowa cieszyńska podkreślając zapatrywanie i zamiary tego ludu, którego jest rzecznikiem, musi stwierdzić, że nie wolno przed ostatecznym i szczęśliwym załatwieniem sporu polsko-czeskiego wykluczyć nawet zbrojnego jego wystąpienia wobec Czechów co będzie mimowolną kompromitacją poselstwa polskiego w Pradze, w każdym razie wywoła zmianę osoby posła i utrudni ponowne nawiązanie już trwałych stosunków dyplomatycznych - wreszcie Rada Narodowa znając wrażliwość śląskiego ludu na wszelkie kompromisowe objawy polityki wobec Czechów i rozgoryczenie obecnie z powodu przeciągającej się zbyt długo jej mniemania, sprawy śląskiej, wzywa rząd, aby posłaniem już obecnie poselstwa Polskiego do Oragi ludu tego nie drażnił chociażby pozorem zgody z rządem czeskim będącym w jego wyobraźni jeszcze krzywdzicielem i ciemnicą, zrestą dla załatwienia spraw handlowych i ekonomicznych i utrzymania potrzebnego kontaktu z władzami czeskiemi, wystarczyć może najzupełniej konsulat polski, który o ile wiadomo już w przyszłości najbliższej i w pełnym składzie osiedli się w Pradze korzystne obopólne traktaty handlowe ułatwić mogą w wielkiej mierze. Porozumienie się polityczne obu rządów czeskiego i polskiego, którego zgadzając się wspólnie na uznaną przez naród granicę, wymieniać będą mogli, już tylko z zyskiem wojennym, swe oficjalne zastępstwa, pracujące nad utrzymaniem i rozwojem jak najtrwalszych sąsiedzkich stosunków tych dwóch bratnich narodów słowiańskich. Watomiaś Rada Narodowa uprasza o jaknajszybsze powołanie do życia komisji pokojowej ~~czesko-polskiej~~ polsko-czeskiej, czego wymaga nie tylko sytuacja polityczna, która w ten sposób znacznie może zbliżyć się ku końcowi i której ogłoszenie jest wprost konieczne dla uspokojenia wysoce niespokojnego nastroju ludności. Załączamy przy niniejszem odezwę, którą uważa Rada Narodowa za konieczną dla uspokojenia lokalnej ludności.

Następują podpisy: CZACZKA rotmistrz m.p.

Za zgodność odpisu:

MŁODZIANOWSKI ppor. m.p.

NACZELNE DOWODZTWO W.P.

Warszawa, dnia 17. lipca 1919.

D.Nr. 8559/II.

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZELNEGO WODZA

W a r s z a w i e.

Przesyła się do wiadomości. Naczelne Dowództwo zgadza się na zapatrywanie Rady Ludowej w sprawie polskiego przedstawicielstwa w Pradze.

H A L L E R m.p.

Pułkownik.

Za zgodność odpisu: